

ресурсів, вони матимуть можливість разом працювати над визначенням спільної політики та стандартів. Угода щодо цих аспектів значною мірою сприяла б розробленню нових комплексних послуг, необхідних для задоволення нових потреб користувачів цих бібліотек.

У майбутньому цифрові бібліотеки також можуть відігравати важливу роль як посередники між інфраструктурою та спільнотами користувачів, тобто активно просувати та сприяти створенню таких цифрових бібліотек, які відповідають потребам спільнот користувачів. Вони можуть допомогти користувачам, надаючи навички, необхідні для вибору, оновленню та використанню вмісту і послуг бібліотек.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Новицька Т. Л. Сучасна електронна наукова бібліотека: нові реалії. *Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи*: матеріали IX Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Тернопіль, 28 квіт. 2022 р. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний ун-т імені Володимира Гнатюка, 2022. С. 130-133. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730410/>.

2. Borgman C., Sølvyberg I., Kovács, L. Proceedings of the Fourth DELOS Workshop, Evaluation of Digital Libraries: Testbeds, Measurements, and Metrics, Budapest, 6-7 June 2002, URL: <http://surl.li/mivfr>.

THE ROLE OF DIGITAL LIBRARIES OF THE FUTURE IN SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL ACTIVITIES

Ivanova S. M., Ph.D., senior researcher, head of the department

Kilchenko A. V., researcher

Institute for Digitalisation of Education of the NAES of Ukraine, Kyiv

Abstract. *The publication analyzes the role of digital libraries of the future in scientific and pedagogical activities. New approaches to the development, possibilities and functionality of digital libraries are considered.*

Keywords: *digital library, scientific and pedagogical activity, multimedia.*

УДК 004:37]:02:004.946.5(043.2)

МУЛЬТИМЕДІЙНА КОМУНІКАЦІЯ ОСВІТНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЕЛЕКТРОННИХ БІБЛІОТЕКАХ

Кільченко А. В., Лабжинський Ю. А., Ткаченко В. А., наукові співробітники
Інститут цифровізації освіти НАПН України, Київ

Анотація. *У публікації проаналізовано особливості мультимедійної комунікації освітніх організацій в електронних бібліотеках. Розкрито поняття «мультимедіа» та «мультимедійна комунікація». Розглянуто деякі засоби мультимедійної комунікації: онлайн-каталог, цифрові колекції, бібліотечні вебресурси, онлайн-посібники, віртуальні довідкові служби, соціальні медіа. Доцільним завданням є організація курсів підвищення кваліфікації для*

освітян з метою опанування необхідними знаннями, вміннями та навичками в галузі освоєння мультимедійних технологій.

Ключові слова: *мультимедійна комунікація, електронна бібліотека, освітня організація.*

Одна з важливих особливостей сучасного інформаційного середовища, в яке включені електронні бібліотеки, – це формування віртуального простору (віртуальне співробітництво, віртуальні колективи й спільноти та ін.), створення й розвиток цифрової інфраструктури (електронні бібліотеки освітніх організацій, видавництва, журнали, архіви, інституційні репозиторії), розвиток хмарних технологій, широке використання мобільних пристроїв і програм та ін. Сучасні тенденції пов'язані, насамперед, зі змінами у способах публікації, системі оприлюднення відомостей. Важливим є те, що кардинально змінився поняттєвий апарат, пов'язаний з джерелами інформації у видавничому та бібліотечному середовищі. Тому в видавничій діяльності поняття «публікація» набуло нового значення і може включати не лише текстові документи та графічні об'єкти, а й електронні препринти, віртуальні моделі, різні мультимедійні ресурси [1].

Сьогодні мультимедіа технології є областю інформаційно-цифрових технологій, що стрімко розвивається. Засоби мультимедіа з початку 90-х років удосконалювалися, і до початку XXI ст. стали основою нових продуктів та послуг, таких як: електронні книги (посібники, підручники, монографії, методичні рекомендації та ін.), нові технології навчання (онлайн майстер-класи, спецкурси та ін.), відеоконференції, засоби графічного дизайну, голосова й відео пошта.

Широко використовуються нині засоби мультимедіа у публічних загальнодоступних електронних бібліотеках освітніх організацій. Надання доступу до мультимедійних ресурсів, оприлюднення та розповсюдження результатів науково-педагогічних досліджень за допомогою мультимедійних технологій увійшли у практику роботи цих бібліотек [2]. Використання медіаресурсів підвищує оперативність та якість надання користувачам електронних бібліотек необхідної інформації. У зв'язку з цим кожен сучасний освітянин одночасно з опануванням комп'ютерної грамотності повинен опанувати основи мультимедіа технологій [3]. Для розв'язання цієї проблеми вченим та освітянам необхідні знання, вміння та навички в галузі освоєння мультимедійних технологій, принципів та правил створення власної мультимедійної продукції.

Мета публікації – проаналізувати мультимедійної комунікації освітніх організацій в електронних бібліотеках.

Мультимедіа – це набір пристроїв, необхідних для опрацювання аудіо- та відеооб'єктів. [4].

Мультимедійна комунікація – це форма комунікації, яка використовує різні типи медіа, такі як: текст, зображення, аудіо та відео, для передачі інформації. **Основне завдання** мультимедійної комунікації – візуальна наповненість.

В електронних бібліотеках освітніх організацій мультимедійна комунікація відіграє значну роль у наданні бібліотечних послуг користувачам. Розглянемо деякі з необхідних засобів *мультимедійної комунікації*:

1. **Онлайн-каталог.** Інтернет-каталог – це мультимедійний засіб спілкування, який дозволяє користувачам електронної бібліотеки шукати ресурси за різними критеріями, такими як: автор, назва, тема та ключове слово. Онлайн-каталог також може включати зображення обкладинок книг, резюме та огляди, що робить його мультимедійним ресурсом.

2. **Цифрові колекції.** Електронні бібліотеки часто мають цифрові колекції, які містять зображення, аудіо та відеофайли. Мультимедійний зв'язок використовується для організації та представлення цих колекцій у зручній формі, що дозволяє користувачам легко шукати та переглядати колекції.

3. **Бібліотечні вебресурси.** Бібліотечні вебсайти використовують мультимедійний зв'язок для надання відомостей щодо бібліотечних ресурсів, послуг та подій. Ці дані можуть включати текст, зображення та відео, що робить вебсайт привабливим та інформативним ресурсом для користувачів електронної бібліотеки.

4. **Онлайн-посібники.** Більшість електронних бібліотек пропонують онлайн-посібники, які містять вказівки щодо використання бібліотечних ресурсів і послуг. Мультимедійний зв'язок використовується для створення цікавих та інтерактивних навчальних посібників, які застосовують відео, аудіо та зображення.

5. **Віртуальні довідкові служби.** Мультимедійний зв'язок використовується у віртуальних довідкових службах, таких як електронна пошта та довідкові чати, щоб надати користувачам електронної бібліотеки відповіді на їхні запитання. Ці послуги можуть включати текст, зображення та відео, щоб допомогти користувачам зрозуміти складні теми.

6. **Соціальні медіа.** електронні бібліотеки часто використовують платформи соціальних медіа для спілкування з користувачами та реклами бібліотечних ресурсів і заходів. Мультимедійна комунікація використовується для створення привабливих публікацій, які містять текст, зображення та відео.

Сьогодні з'явилися електронні колекції нового типу. Виникло поняття «вебархів», де об'єктом збереження, опису та класифікації виступають різні ресурси: вебсторінки, цілі сайти, архіви телеконференцій тощо. Очікуються на появу інші типи колекцій; зборів оцифрованих тривимірних об'єктів або «світів» віртуальної реальності.

Таким чином, мультимедійна комунікація є цінним інструментом у бібліотечній справі, який дозволяє електронним бібліотекам освітніх організацій надавати користувачам цікаві та інформативні відомості. Використовуючи різні форми медіа, ці бібліотеки можуть охопити ширшу аудиторію та надати більш доступні ресурси й послуги.

У світовій освітній спільноті актуальним є обговорення проблем поширення та популяризації наукових знань для широкого кола людей з використанням

інформаційно-цифрових технологій. Мультимедійна комунікація освітніх організацій в електронних бібліотеках є важливим допоміжним засобом у цій справі. Тому доцільним завданням сьогодення є організація курсів підвищення кваліфікації, тренінгів, майстер-класів та навчальних семінарів для працівників наукових установ та закладів вищої освіти, аспірантів, докторантів і співробітників електронних бібліотек освітніх організацій з метою опанування необхідними знаннями, вміннями та навичками.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Новицька Т. Л. Сучасна електронна наукова бібліотека: нові реалії. *Сучасні цифрові технології та інноваційні методику навчання: досвід, тенденції, перспективи*: матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Тернопіль, 28 квіт. 2022 р. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний ун-т імені Володимира Гнатюка, 2022. С. 130-133. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730410/>.
2. Новицька Т. Л., Іванова С. М., Кільченко А. В. Використання сервісів наукових електронних бібліотек для оцінювання результативності науково-педагогічних досліджень: спецкурс / ред. С. М. Іванова. Київ: ІЦО НАПН України, 2022. 25 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/734146/>.
3. Іванова С. М., Новицька Т. Л. Методика використання наукових електронних бібліотек для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*: Зб. наук. праць Центральноукраїнського держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка, 2019. № 185. С. 89-95. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/717989/>.
4. Горбунова А. Мультимедійна комунікація. *AR Book*. URL: <http://surl.li/mespn>.

MULTIMEDIA COMMUNICATION OF EDUCATIONAL ORGANIZATIONS IN DIGITAL LIBRARIES

Kilchenko A. V., Labzhynskiy Yu. A., Tkachenko V. A., researchers
Institute for Digitalisation of Education of the NAES of Ukraine, Kyiv

Abstract. *The publication analyzes the peculiarities of multimedia communication of educational organizations in electronic libraries. The concepts of "multimedia" and "multimedia communication" are revealed. Some aspects of multimedia communication are considered: online catalog, digital collections, library web resources, online manuals, virtual reference services, social media. An appropriate task is the organization of advanced training courses for educators in order to acquire the necessary knowledge, abilities and skills in the field of mastering multimedia technologies.*

Keywords: *multimedia communication, digital library, educational organization.*